

Merialuesuunnittelu, missä mennään?

Tornionlaakson vesiparlamentti 22.10.2025

Minttu Peuraniemi
aluesuunnittelija, Lapin liitto

LAPIN LIITTO

3 TAVOITETTA

- Edistää merialueen eri käyttömuotojen kestävä kehitystä ja kasvua.
- Edistää merialueen luonnonvarojen kestävä käyttöä.
- Edistää meriympäristön hyvän tilan saavuttamista.

3 SUUNNITTELUALUETTA

8+1 TEKIJÄÄ

Rannikon maakuntien liitot ja ympäristöministeriö.

11 MERELLISTÄ TEEMAA

4 LÄPILEIKKAAVAA TEEMAA

- Euroopan vihreän kehityksen ohjelma
- Ilmastoviisas merialuesuunnittelu
- Merellinen monikäyttö
- Turvallisuus ja huoltovarmuus

1 YHTEINEN SUUNNITELMA

Euroopan unionin
osarahoittama

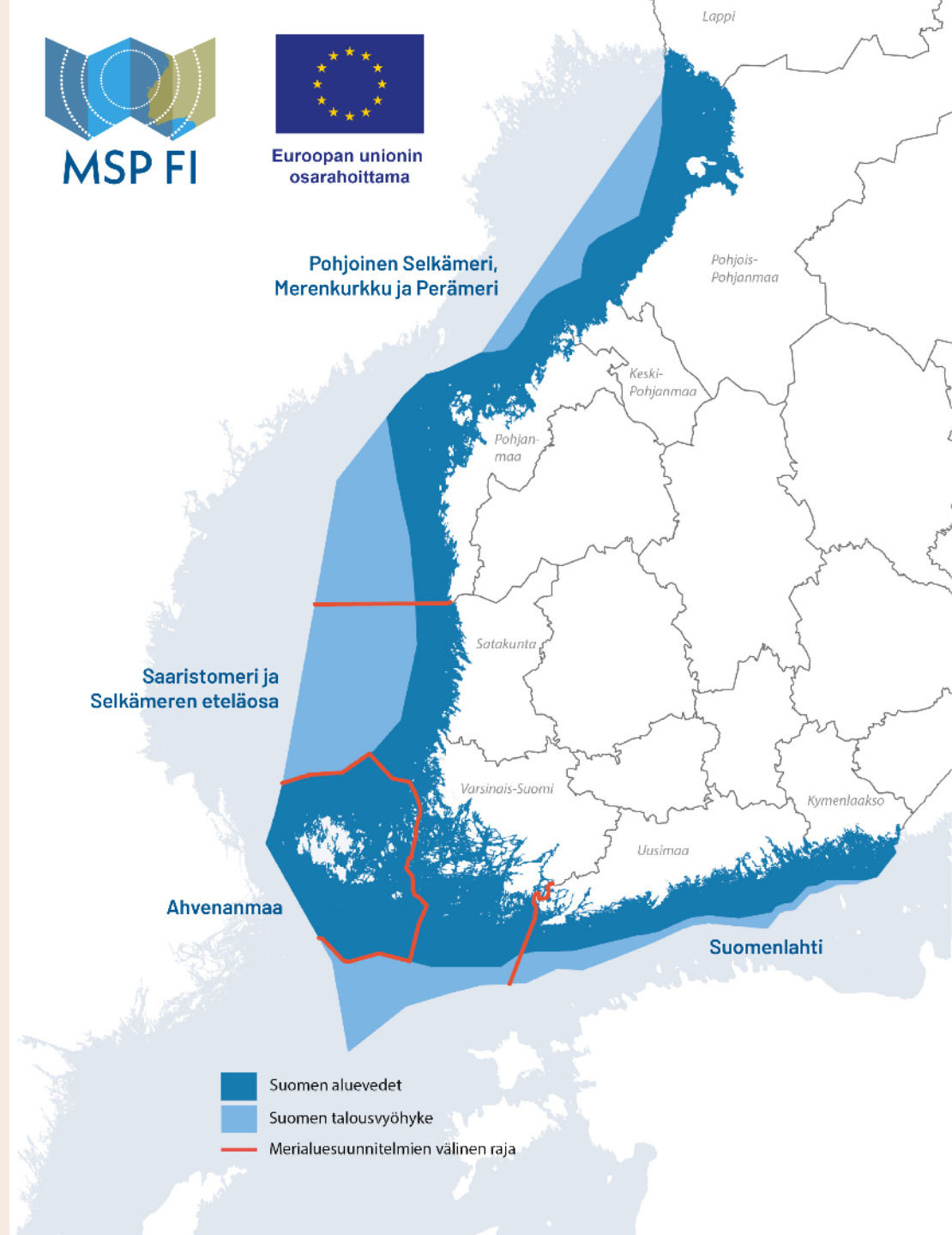
Pohjoinen Selkämeri,
Merenkurku ja Perämeri

Saaristomeri ja
Selkämeren eteläosa

Ahvenanmaa

Suomenlahti

- Suomen aluevedet
- Suomen talousvyöhyke
- Merialuesuunnitelmien välinen raja

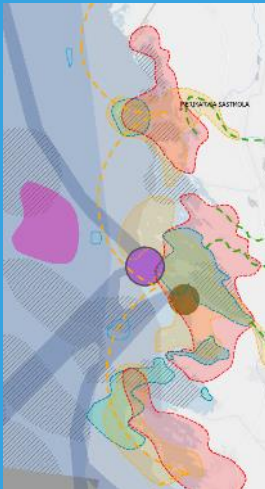

Miten merialuesuunnitelma vaikuttaa?

Merialuesuunnitelma

Aluevedet ja talousvyöhyke, maakunnan liitot laativat

Strateginen

Maakuntakaava

Käsittää aluevedet, maakunnan liitot laativat

Oikeus-
vaikutteinen

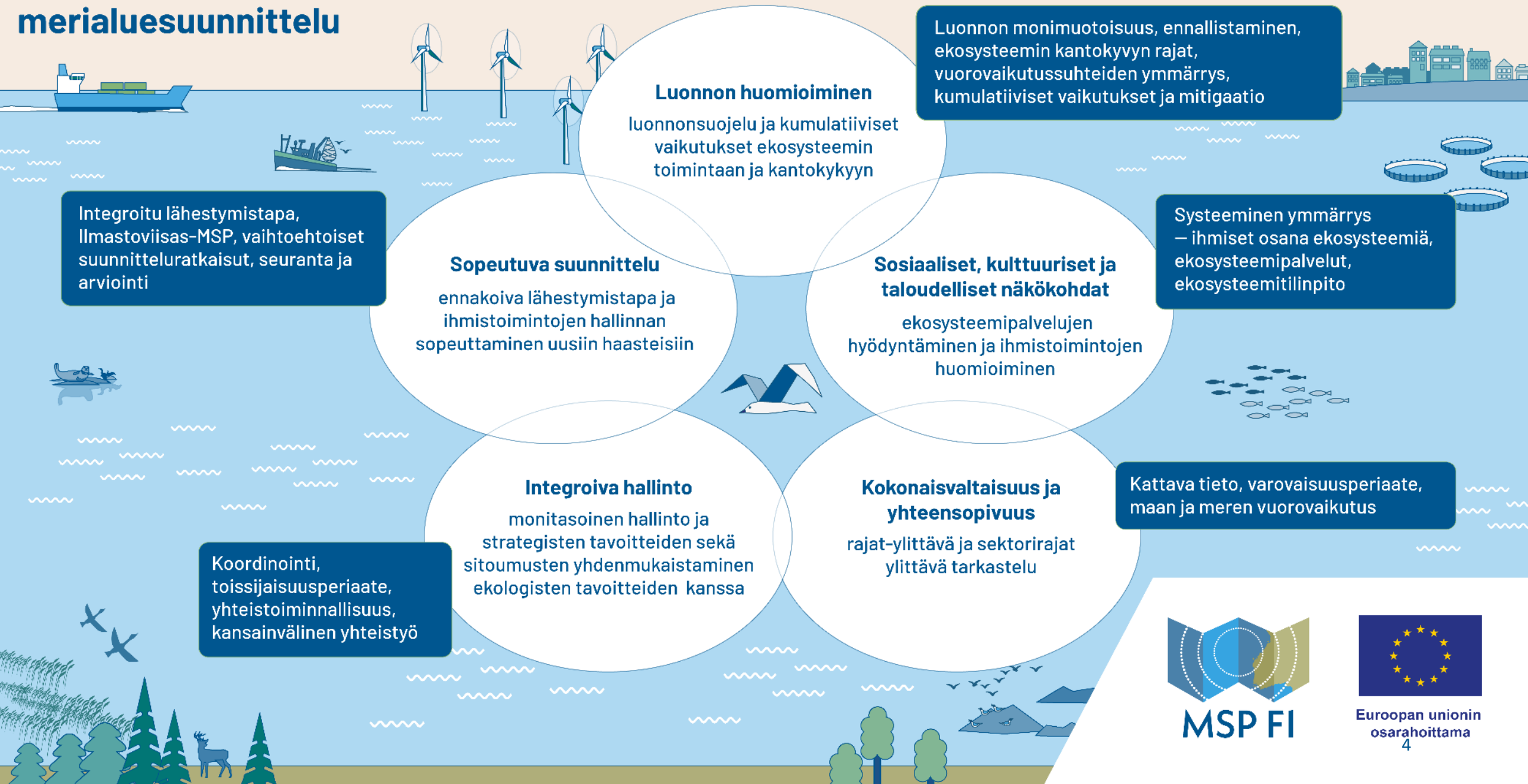
Yleiskaava

Käsittää aluevedet, kunnat laativat

Oikeus-
vaikutteinen

Ekosysteemipohjainen merialuesuunnittelu

MSP FI

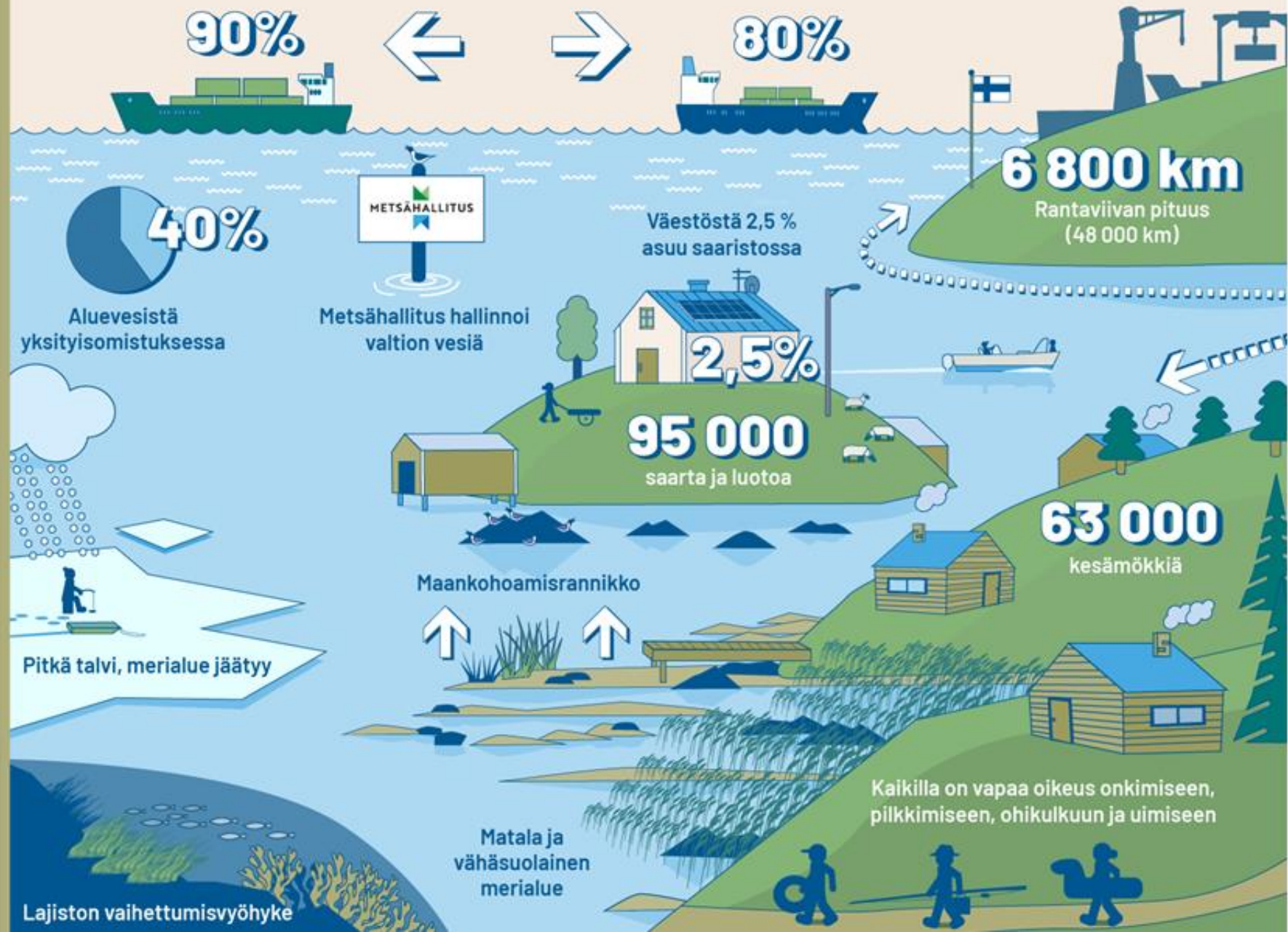
Euroopan unionin
osarahoittama

Suomen merialueen erityispiirteet

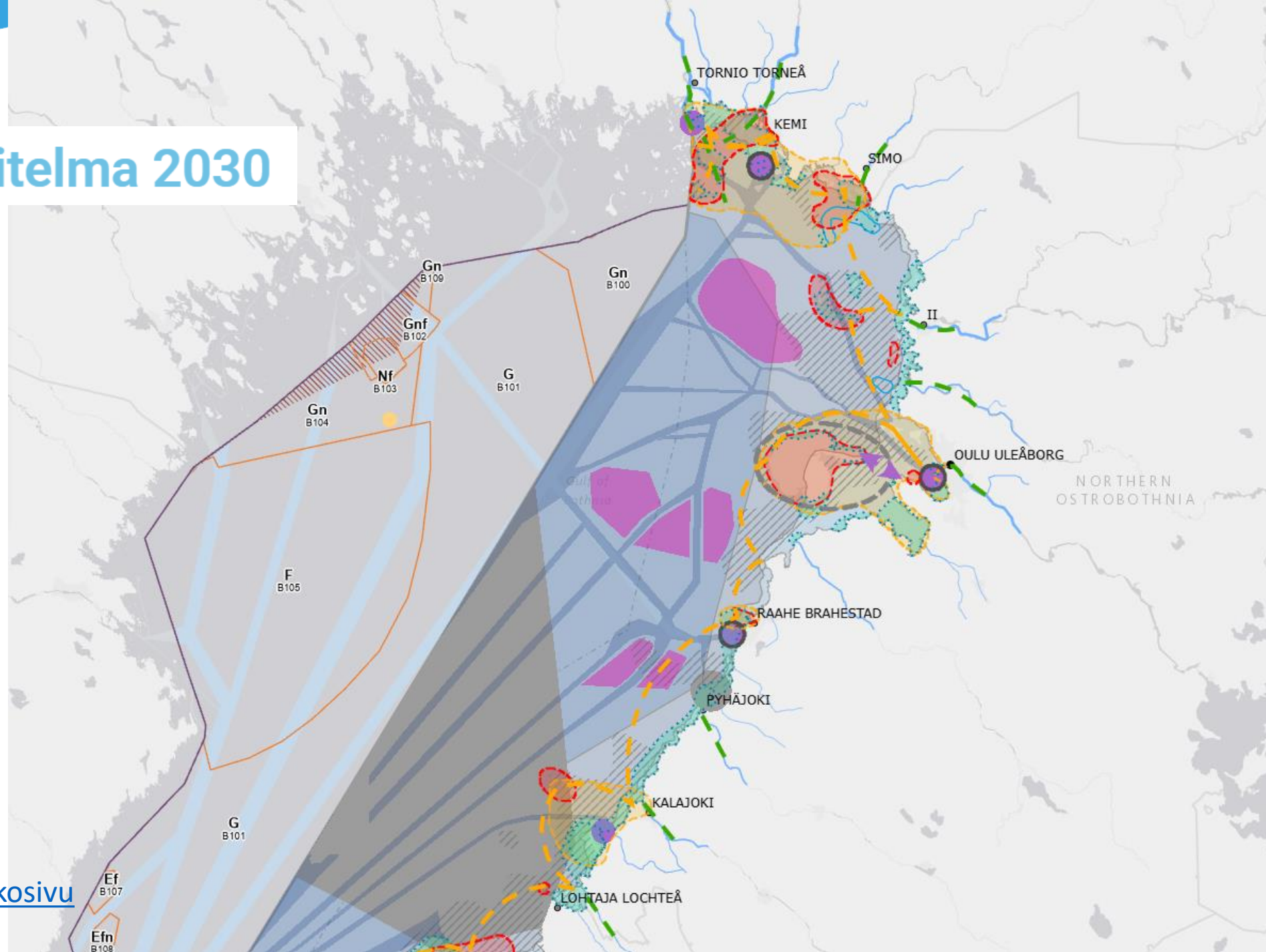
- Suomi on saari – huoltovarmuus turvataan meriteitse.
- Rajat-ylittävällä yhteistyöllä tuetaan elinkeinojen toimintaedellytyksiä ja luodaan turvallisuutta.
- Merialueen omistus jakautuu valtion ja yksityisten välille.
- Rantaviiva on pitkä, ja rannikkoa pirstovat saaret ja luodot.
- Suomessa on maailman suurin saaristo.
- Saaristossa on pysyvää asutusta ja elinkeinoja.
- Jokaisenoikeudet turvaavat luonnossa liikkumisen ja virkistytymisen.
- Neljä vuodenaikaa vaikuttaa merialueen käyttöön.
- Pohjoinen merialue on herkkä ilmastonmuutoksen vaikutuksille.

90% viennistä ja 80% tuonnista kuljetetaan meriteitse

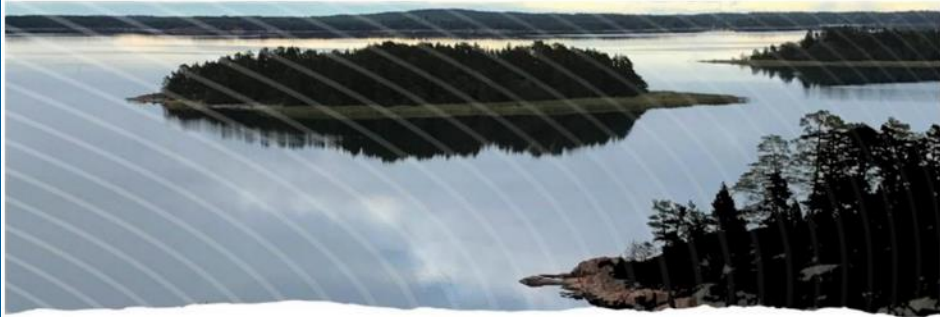
Merialuesuunnitelma 2030

[Merialuesuunnitelman verkkosivu](#)

Muuttunut tilannekuva - merellinen energia

MERITUULIVOIMAN VUOROVAIKUTUSFOORUMIT Loppuraportti

Gaia Consulting Oy
14.12.2023

OSALLISTAMISEN ARVIOINTI JA KEHITTÄMISEHDOTUKSET

Merialuesuunnittelun ensimmäinen kierros 2017-2021

29.5.2024

Merituulivoiman tilanne- ja kehityskuvan kokonaistarkastelu

Sosiaalisten ja kulttuuristen vaikutusten kysely
Risto Haverinen, Jenna-Riia Oldenburg

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment
Finland

Euroopan unionin
osarahoittama

MSP FI

NIKO SOININEN – JUHA-PEKKA TURUNEN – ANNI KETTUNEN

Merialuesuunnitelman vaikuttavuus ja sen kehittäminen Suomessa

Tapausesimerkinä talousvyöhykkeellä
sijaitseva merituulivoima

Suomen ympäristökeskuksen raportteja 6 | 2024

Ekosysteempipalveluiden arvoalueet Suomen merialueilla

Elina Paulus, Niko Kallio, Louise Forsblom, Katriona Juva,
Lauri Kulsmann, Marco Hurmi ja Elina Virtanen

Merituulivoiman tilanne- ja kehityskuvan kokonaistarkastelu

Raportti

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment
Finland

Euroopan unionin
osarahoittama

MSP FI

SUOMEN RANNIKKOSTRATEGIA

Aikusanat	2
Tavoite ja sisältö	3
Strategian laatiminen	4
Hyvinvoinnin näkökulma – hyvinvoinnin näkökulma	5
Rannikon mahdolliset tulevaisuudet	7
Yhteiset periaatteet	8
Toimijat	9
Keskeisimmät toimenpiteet	10
Vaikutukset	22
Seuranta	23
Liite: Seurantaohjelma	

BRIDGING MARITIME SPATIAL PLANNING [MSP] AND THE EUROPEAN GREEN DEAL [EGD]

Recommendations on how to
strengthen the integration of EGD
maritime components into MSP

MSP FI

MSP and Migratory Fish

WORKSHOP REPORT 9.10.2024 KEMI
MIKKOLA ROOSA, RANTANEN TIMO, PIETILÄ LAURA

MSP FI

Kalastus muuttuvassa toimintaympäristössä

MERIALUESUUNNITELU YHTEENSOVITTAMISPROSESSINA
ARKKI VESA, MIKKOLA ROOSA, PIETILÄ LAURA JA POHJA-MYKRÄ MARI

eMSP NBSR -hanke

MSP GREEN -hanke

Baltic Sea2Land-hanke

Merestä on kaikille – Havet är för alla

**Merialuesuunnittelun
vuorovaikutussuunnitelma 2024-2027**

Kestävä sininen talous ja merialuesuunnittelu

eMSP NBSR-hankkeen kansallinen työpajasarja

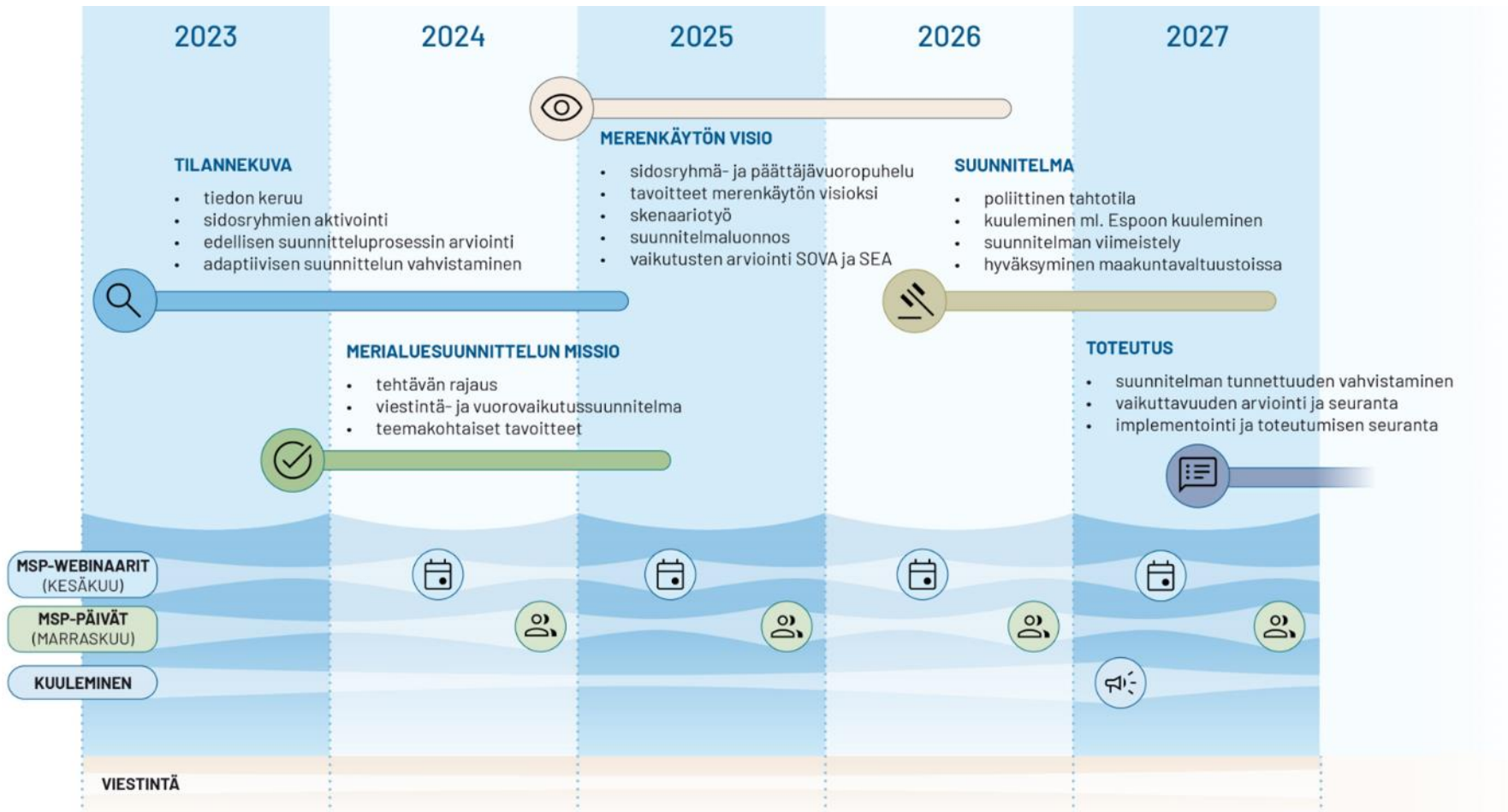
Merialuesuunnitteluyhteistyön koordinaatio
19. maaliskuuta 2024

Zonation

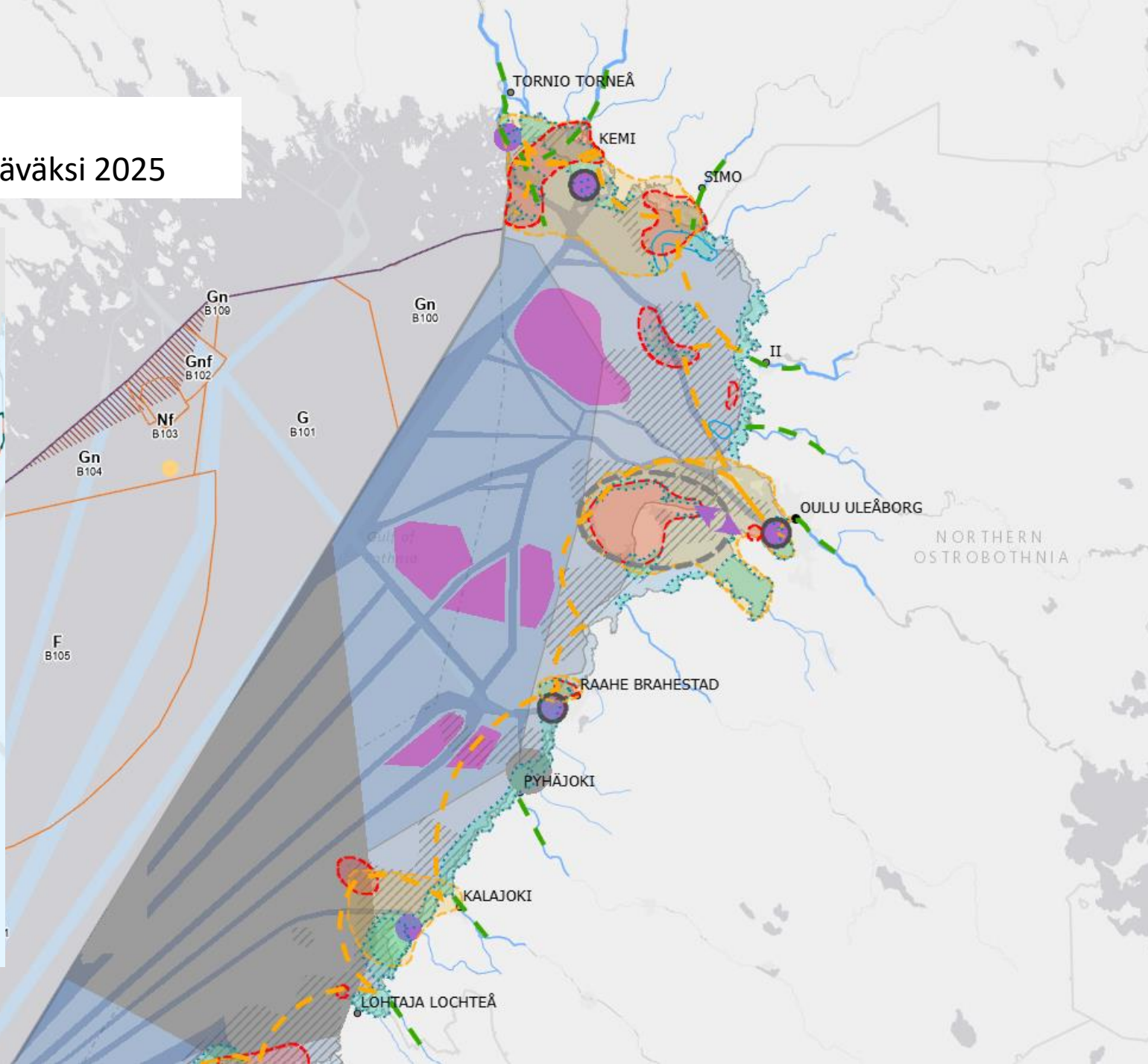
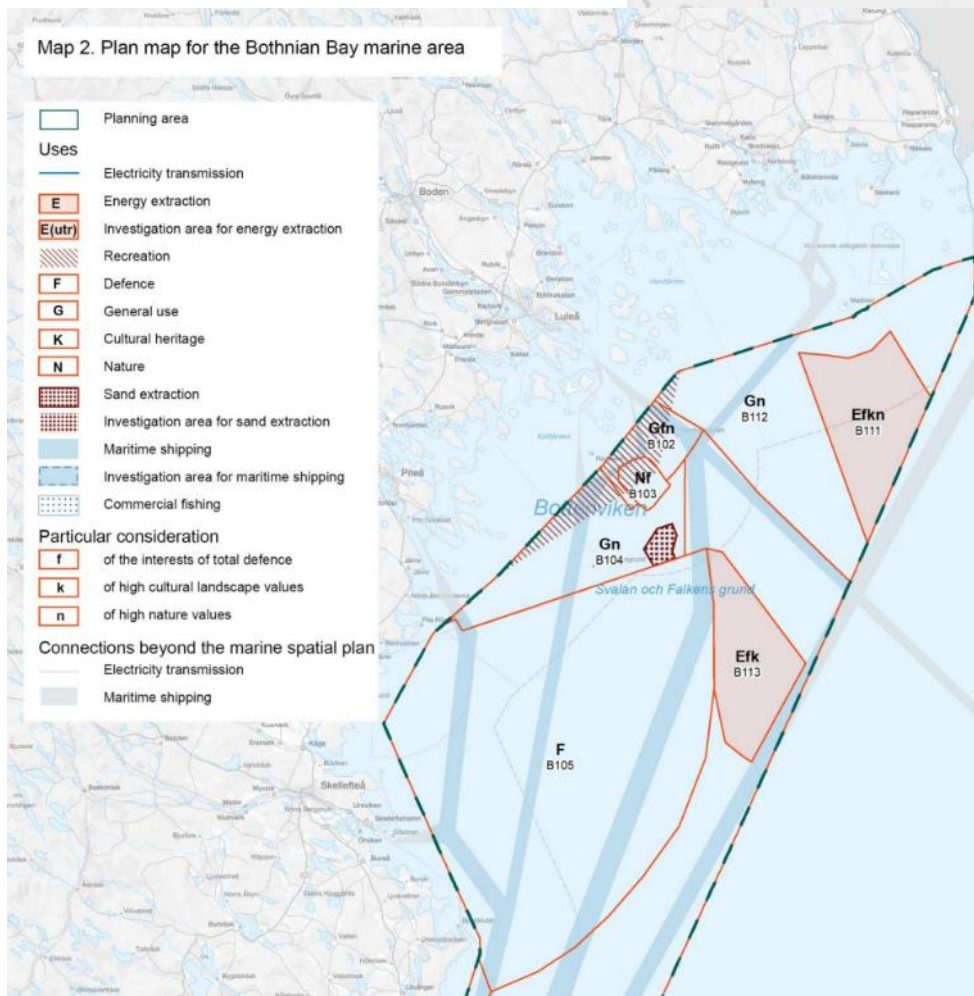
Päätöksentekotyökalu
alueidenkäytön
suunnitteluun

Merialuesuunnitelman toinen kierros

- Merialuesuunnitelman päivitys on käynnistetty vuoden 2024 alussa kaikissa rannikon maakuntien liitoissa
- Merialuesuunnitelma päivitetään vuosien 2024–2027 aikana

Ruotsi lähettänyt ehdotuksen muutetuiksi
merialuesuunnitelmiksi hallitukselleen hyväksyttäväksi 2025

Merialuesuunnittelu: Merellisten toimialojen huoltovarmuus ja merialueen kokonaisturvallisuus

Capful:
Risto Lähti
Justus Jokela
Markus Peltola
Sara Pirhonen
Kimmo Kivinen

Varsinais-Suomen liitto:
Timo Rantanen

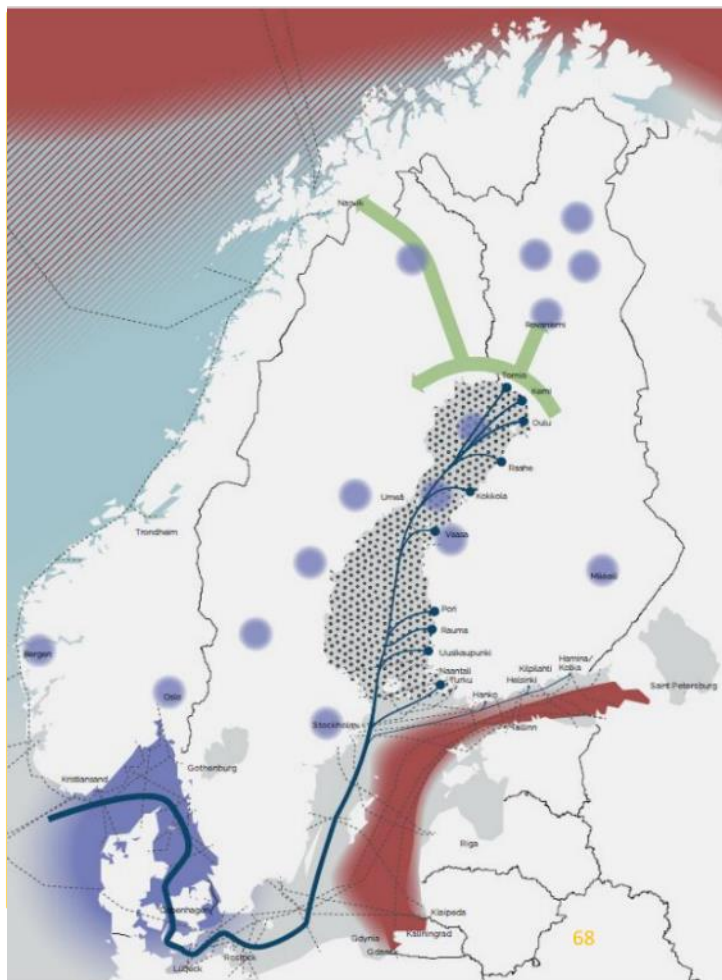
WSP:
Ari Kujala
Henri Syrjö

LOPPURAPORTTI
Toukokuu 2025

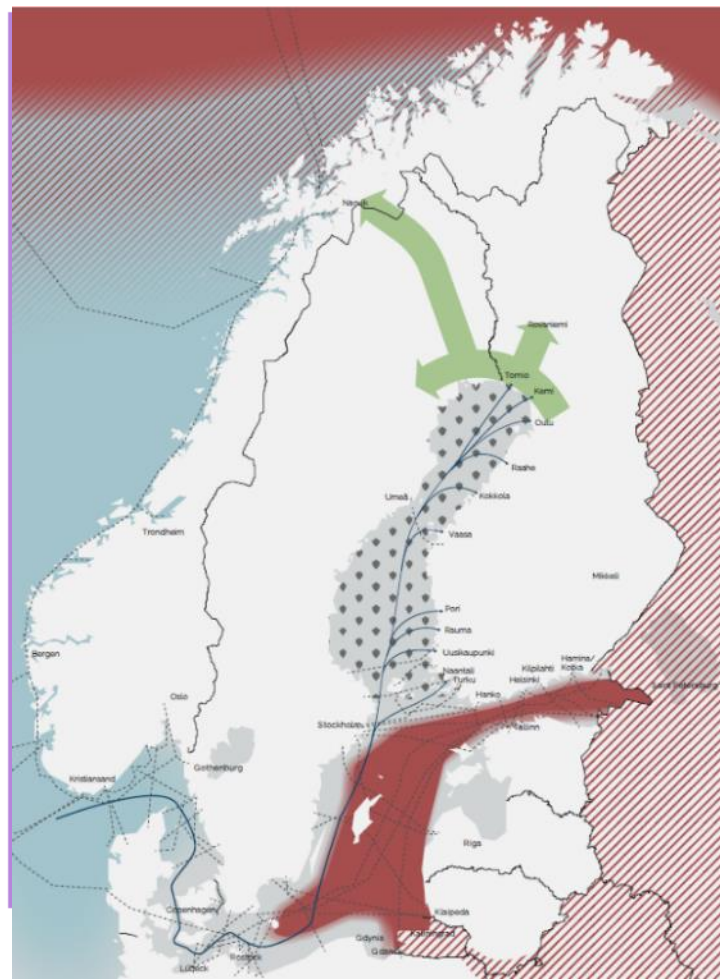
ISBN 978-952-320-054-8

Skenaarioiden yhteenvedot

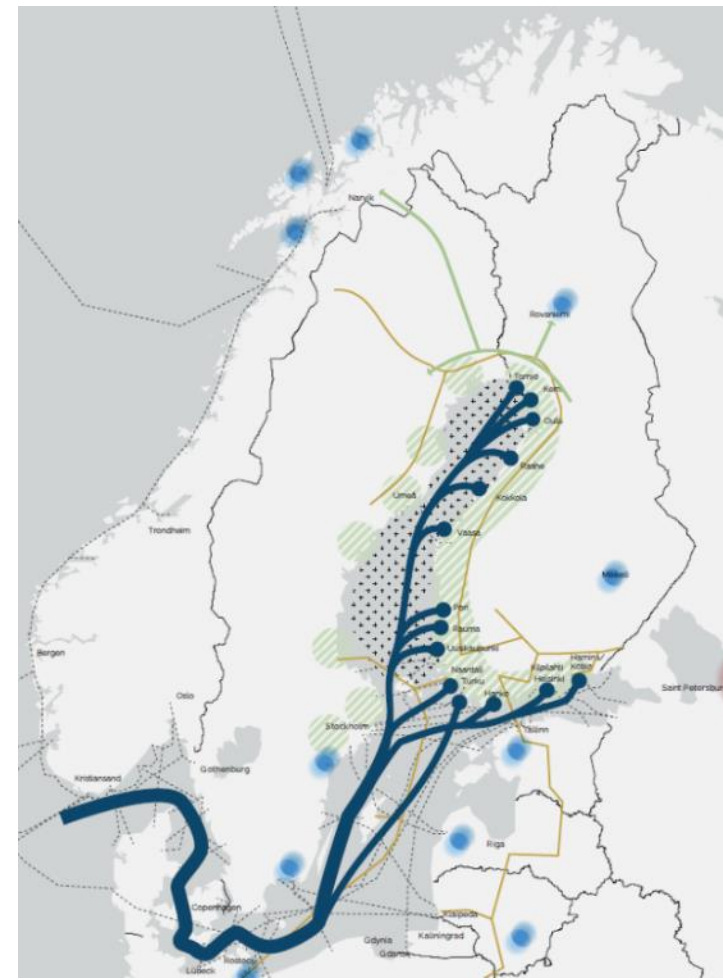
Skenaario 1 Suurvaltakamppailun pyörteissä

Skenaario 2 Myrskyn silmässä

Skenaario 3 Liennytyksen tuulet

Kokonaisturvallisuusvisio merialueelle

VÄESTÖN TOIMINTAKYKY JA PALVELUT

Saariston ja rannikkoalueiden palvelujen ja elinkeinojen kehittäminen luovat elinvoimaa ja sitä kautta turvallisuutta. Myös saariston ja rannikon virkistyskäyttö, arjen taitojen ylläpito ja kansalaisten varautuminen edistävät valmiutta selvitä poikkeustilanteissa.

TALOUS, INFRASTRUKTUURI JA HUOLTOVARMUUS

Suomen saavutettavuutta, merellisiä toimialoja ja kriittistä infrastruktuuria kehitetään turvallisuustietoisesti. Merellisten toimialojen toimintaedellytyksiä kehitetään kansallisen omavaraisuuden ja huoltovarmuuden turvaamiseksi, yhteensovittaen turvallisuus-, talous-, ja ympäristönäkökohdat. Monipuolinen merellinen TKI-toiminta luo edellytyksiä kestäväälle kasvulle.

HENKINEN KRIISINKESTÄVYYS

Kansalaisten hyvinvointi, puhdas ja monimuotoinen meriluonto sekä rikas merellinen kulttuuriperintö tukevat henkistä kriisinkestävyyttä, yhteiskunnallista luottamusta sekä tulevaisuususkoa.

SISÄINEN TURVALLISUUS JA PUOLUSTUSKYKY

Merellisten turvallisuusviranomaisten edellytykset varautua ja vastata monitahoisiin merellisiin uhkiin varmistetaan. Viranomaistoimintaa tukevat kattava merellinen tilannekuva ja tiedonvaihto, ajantasainen turvallisuusympäristöä vastaava lainsäädäntö, viranomaisten toimivaltuudet sekä harjoitellut yhteistyörakenteet.

JOHTAMINEN

Merellisten toimialojen johtaminen ja yhteensovittaminen on tehokasta, joustavaa ja ennakoivaa. Merellisiin uhkiin varautuminen, vastaaminen ja mukautuminen perustuu laaja-alaiseen viranomaisten, liike-elämän ja kansalaisyhteiskunnan kattavaan yhteistyöhön.

KANSAINVÄLINEN JA EU-TOIMINTA

Suomi tekee monipuolista kansainvälistä yhteistyötä Itämeren alueen turvallisuuden, elinvoiman ja meriympäristön tilan parantamiseksi useilla kansainvälisillä foorumeilla, eri yhteistyömuotojen vahvuuksia ja erityispiirteitä hyödyntäen.

Merialuesuunnittelu ja merellisten sektoreiden aluetaloudelliset vaikutukset

RAPORTTI 27.6.2025

MERIALUESUUNNITTELU JA MERELLISTEN SEKTOREIDEN ALUETALOUDELLISET VAIKUTUKSET

Pohjoisen Selkämeren, Merenkurkun ja Perämeren suunnittelualueen taloudellinen profiili

20 %
meriliikenteen
tavaratonneista

15 %
meriliikenteessä
kuljetetun tavarat
arvosta

35 %
merialueen
kaupallisen
kalastuksen
saaliin arvosta

7 %
ruokakalan-
tuotannosta

320 000
laivaliikenteen
matkustajaa

46 771
mökkiä saaristossa
ja meren rannalla

67,5 mrd.
euroa vihreän teollisuuden
investointeja
(potentialiaali)

Merelliset aluetaloudelliset vaikutukset*

500
toimipaikkaa

300
työntekijää

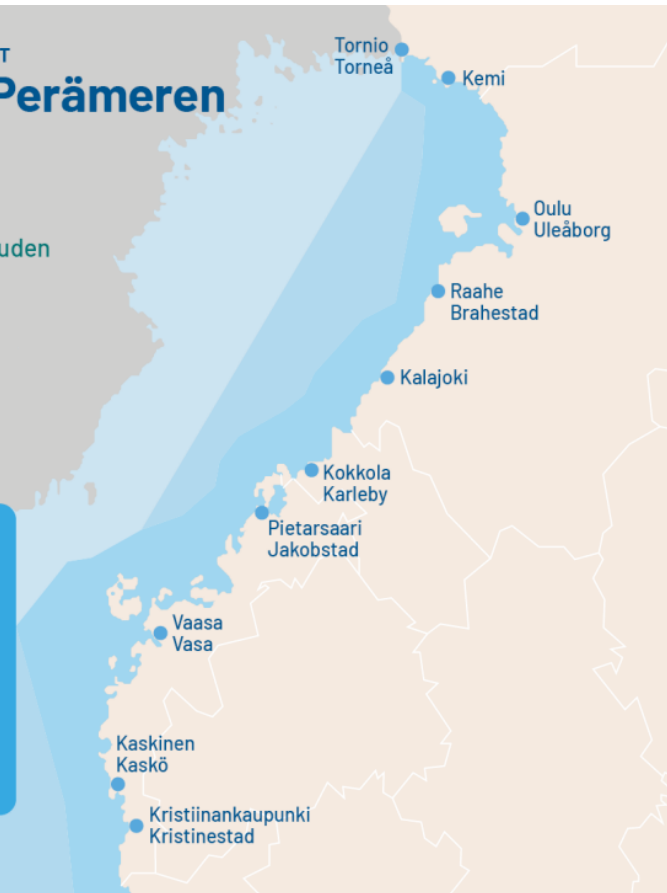

70 milj.
euroa liikevaihtoa
vuodessa

20...140 milj.
euroa arvonlisä-,
kunnallis- ja yhteisö-
veroja vuodessa

*Kalastus ja kalankasvatus, vesiliikenne ja sitä palveleva toiminta, vesialukset ja niihin liittyvä toiminta

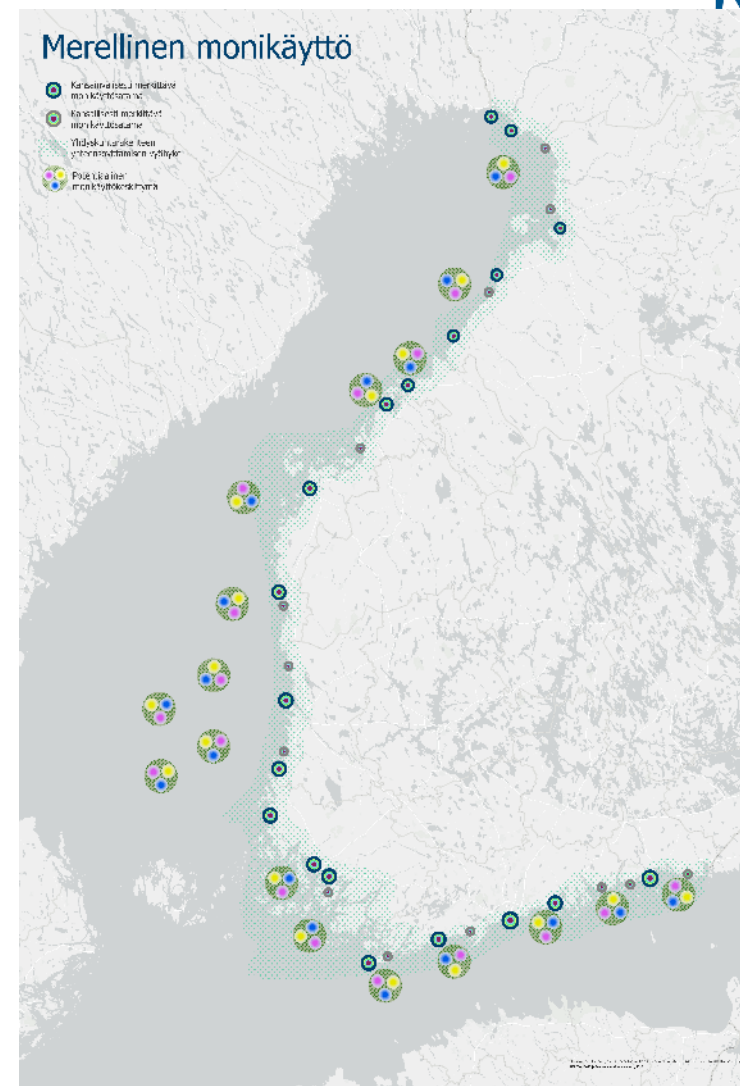
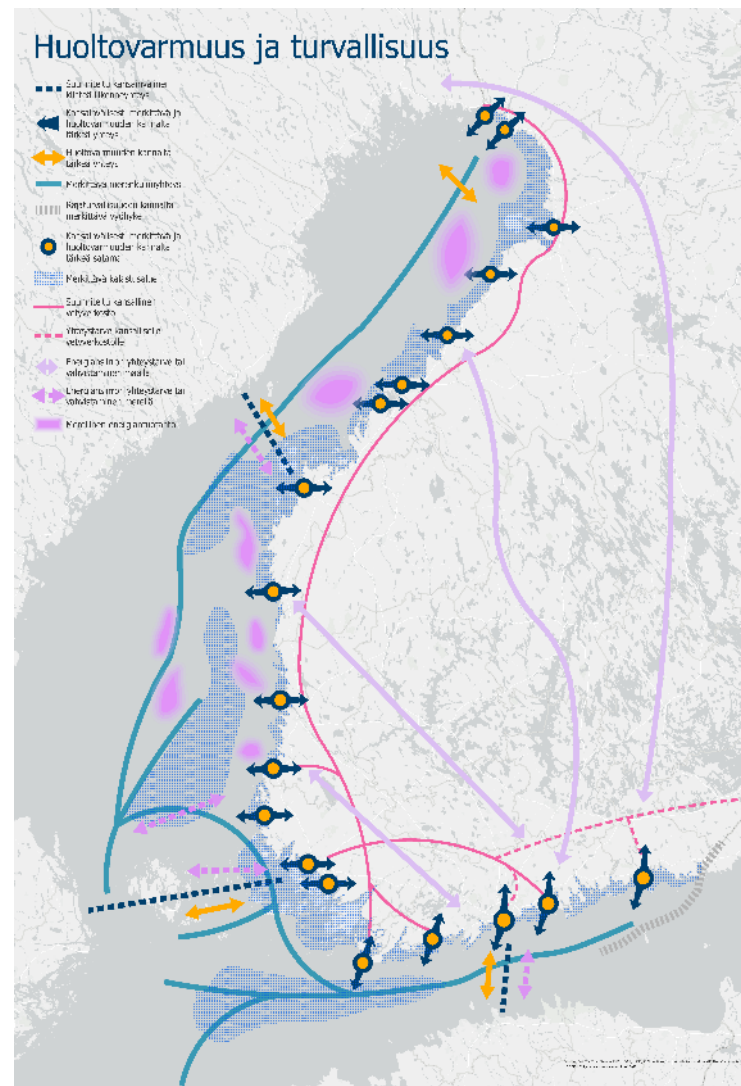
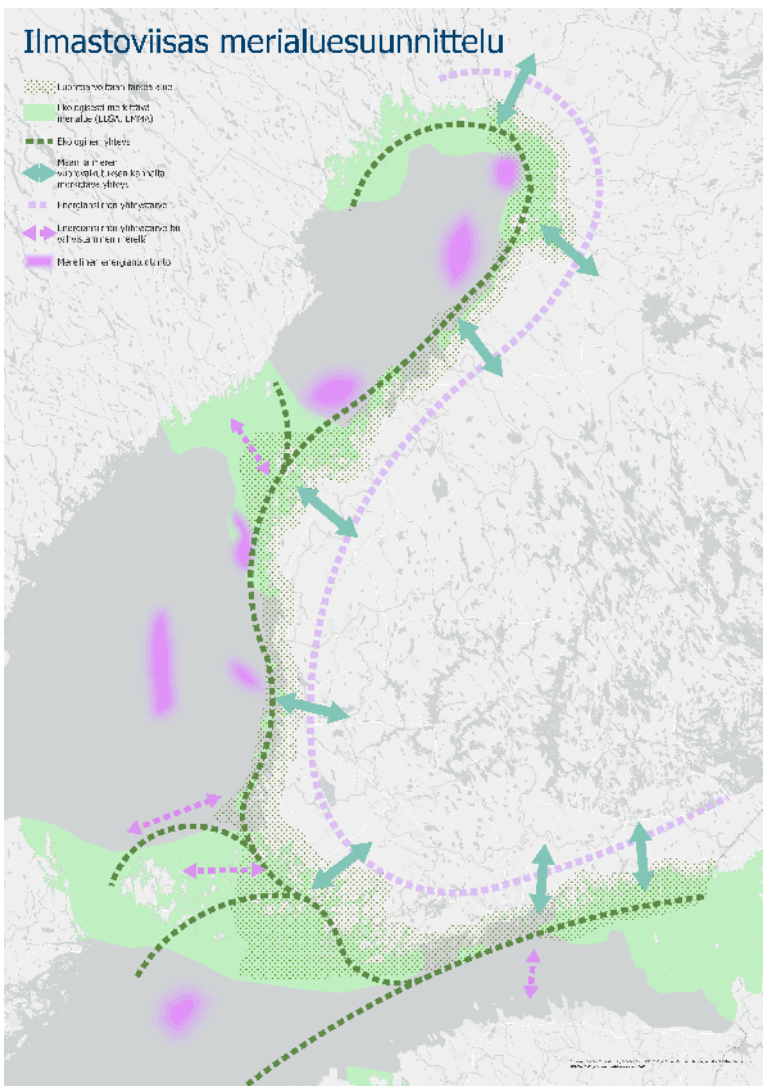
Läpileikkaavat teemat vaihtoehtoina

- Merialuesuunnittelun käynnissä olevalla toisella kierroksella on tunnistettu neljä ajankohtaista läpileikkaavaa teemaa, jotka kulkevat mukana läpi suunnitteluprosessin
- Läpileikkaavien teemojen pohjalta on luotu kolme teemapainotettua vaihtoehtoa:
 - Ilmastoviisas merialuesuunnittelu
 - Huoltovarmuus ja turvallisuus
 - Merellinen monikäyttö

→ Mahdollistavat merialuesuunnittelukokonaisuuden tarkastelun eri näkökulmista

Teemapainotetut vaihtoehdot

Teemapainotetut vaihtoehdot vuorovaikutusfoorumeilla

1. Kansallinen vuorovaikutusfoorumi 24.9.2025
2. Alueelliset vuorovaikutusfoorumit
 - Helsinki (Uudenmaan ja Kymenlaakson liitot) 30.9.2025
 - **Oulu (Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin liitot) 29.10.2025**
 - Vaasa (Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan liitot) 30.10.2025
 - Turku (Varsinais-Suomen liitto ja Satakuntaliitto) 3.11.2025
3. Toinen kansallinen vuorovaikutusfoorumi 26.11.2025

TILANNEKUVA

MSP-MISSIO

MERENKÄYTÖN VISIO

SUUNNITELMA

2024

2025

2026

2027

Toimialatapaamiset ja
neuvottelut

1. SL

Vuorovaikutus-
foorumit

2. SL

SOVA JA SEA

3. SL

VALMIS

miro

Teemapainotetut
vaihtoehdot

Uusi SEABAS-hanke 2025-2027

Vuorovaikutuksen paikat 2025

MSP-webinaari 17.6.2025

MSP-webinaarit ovat **kaikille avoimia vuosittain kesäkuussa järjestettäviä verkkotilaisuuksia**, joissa esitellään tehdyt ja ajankohtaiset toimenpiteet sekä suunnataan katse suunnittelun tuleviin vaiheisiin.

Tapahtuman järjestää Merialuesuunnitteluyhteistyön koordinaatio.

2. MSP-päivät 25.-26.11.2025, läsnätilaisuus Helsinki, **Teemana Merialueen kokonaisturvallisuus ja merellisten sektoreiden huoltovarmuus**

MSP-päivät ovat **tiedotus- ja verkostoitumistapahtuma merialuesuunnitteluprosessissa keskeisesti mukana oleville sidosryhmille, asiantuntijoille ja viranomaisille.**

Kohderyhminä ovat erityisesti merialuesuunnittelun vuorovaikutusverkostot.

Tapahtuman järjestää Merialuesuunnitteluyhteistyön koordinaatio ja rannikon maakuntien liitot.

Vuorovaikutus-
foorumi Oulussa
29.10.2025

Ilmoittaudu mukaan
viimeistään torstaina
23.10.2025:

<https://link.webropol.com/s/vuorovaikutusfoorumi2025>

www.merialuesuunnitelma.fi
www.merialuesuunnittelu.fi